

Techniki multimedialne w katechezie¹

Według „Podstawy programowej kształcenia ogólnego” w szkole, uczniowie powinni przede wszystkim „kształcić swoje umiejętności praktycznego wykorzystania zdobywanej wiedzy, aby w ten sposób lepiej przygotować się do pracy w warunkach współczesnego świata”². W obecnym czasie dotychczas stosowane pomoce multimedialne, np. radio, telewizor, magnetofon, nie są już wystarczające. Potrzebne są multimedia, które będą nie tylko narzędziami do przekazywania informacji, ale przede wszystkim środkami komunikowania się z drugim człowiekiem³. W katechezie potrzebne jest ubogacanie podawanych treści multimediami, które za pomocą obrazu, muzyki i odpowiedniego komentarza ukazują temat, jak również potrafią zobrazować poszczególne sceny oraz towarzyszące jej emocje. Pomoce multimedialne ułatwiają uczniom zrozumienie i przyswojenie treści oraz osiągnięcie celu dydaktycznego katechezy, ponieważ: „pobudzają określone czynności umysłowe, dostarczają i pomagają w przyswojeniu ważnych informacji, łączą wymagania stawiane przez zadanie dydaktyczne z indywidualnymi cechami uczącego się”⁴.

W korzystaniu z technik multimedialnych na katechezie powinno kierować się autentycznością przekazu oraz zasadą prawdy, dobra, piękna, ale i poczucia sacrum. Techniki multimedialne są pomocą w katechezie, gdy służą człowiekowi poprzez: głoszenie prawd ewangelicznych, obronę wartości moralnych, propagowanie modelu zdrowej rodziny, miłości, sprawiedliwości społecznej, pokoju, braterstwa, solidarności, integracji międzyludzkiej, odpowiedzialnej wolności i prawdy, a także przez krzewienie kultury, nauki i wychowania, w tym wychowania do korzystania z mediów oraz rozrywki.

1. Dlaczego w katechezie należy korzystać z technik multimedialnych?

W przekazie informacji dominuje dziś obraz, więc „warto na wyższych etapach edukacyjnych, wprowadzać prezentacje określonych treści np. fragmentów Pisma Świętego, Katechizmu Kościoła Katolickiego, tekstów do pracy w grupach itd. Ułatwiają one klasyfikację i przyswojenie treści, pozwalają podzielić jednolity tekst na krótsze fragmenty i przyczyniają się do zwiększonej klarowności przekazu

¹ Treści artykułu zostały zaczerpnięte z: S. Łabendowicz, *Multimedialne pomoce dydaktyczne w katechezie*, „Zeszyty Formacji Katechetów” (2013) nr 3 (51), s. 69-76.

² Podstawa programowa kształcenia ogólnego, Zadania ogólne szkoły, Dz. U. z 1996, nr 67, poz. 329, z późniejszymi zm.

³ W. Strykowski, *Media i edukacja*, „Edukacja Medialna” nr 1, eMPI² Poznań 1996.

⁴ S. Juszczyk, *Interakcja człowieka z mediami*, „Nauczyciel i szkoła” nr 1 (2) (1997), s. 17.

⁵ A. Kielian, *Pomoce...*, s. 43.

zu”⁵. Należy korzystać ze środków multimedialnych, powierzając ich tworzenie samym uczniom, zarówno jeśli chodzi o film, jak i prezentację multimedialną oraz wykorzystanie tablic interaktywnych czy komputera podłączonego do Internetu. Praca nad przygotowaniem katechezy powinna zatem uwzględniać założenia, możliwości i potrzeby realizacji wszystkich dydaktycznych zasad nauczania.

Różnorodność pomocy dydaktycznych dostępnych dziś dla katechety domaga się racjonalnego ich stosowania. Obraz, dźwięk, środki multimedialne i wkomponowane w czynności słowo katechety mają służyć realizacji nadrzędnego celu katechezy, jakim jest spotkanie się z Jezusem⁶. Należy poznać podstawowe zasady doboru i stosowania pomocy dydaktycznych w katechezie, które pomagają w skutecznych działaniach pedagogicznych. Oto niektóre z zasad zastosowania pomocy audiowizualnych:

- poznaj najpierw możliwości poznawcze uczniów i zdobytą przez nich dotychczas wiedzę,
- dostosuj pomoce do zakładanych celów, a nie odwrotnie,
- przemyśl, jaką funkcję spełniają w realizacji toku lekcji,
- odpowiednio wcześniej obejrzyj, posłuchaj lub przeczytaj to, co proponujesz uczniom,
- zadbaj o estetykę pomocy naukowych i ich poprawność merytoryczną,
- przygotuj salę do ich ekspozycji,
- przetestuj wcześniej i przygotuj niezbędny sprzęt,

– sprawdź, czy twoje propozycje angażują uczniów, czy przyciągają ich uwagę. Jeśli nie – zmień je zapytaj uczniów o zdanie.⁷

Ważnym kryterium doboru pomocy dydaktycznych jest stworzenie porozumienia pomiędzy katechetą i uczniami oraz dostosowanie pomocy do wieku i możliwości poznawczych katechizowanych. Dbłość o poziom stosowanych środków, ich estetykę, czy czytelność i jakość zwiększa szanse na to, by stały się one rzetelnym źródłem wiedzy dla uczniów. Poprzez uporządkowanie materiału i przedstawienie go w estetycznej formie katecheta kształtuje kulturę u uczniów. W ten sposób może również stawiać im wymagania, które będą dotyczyć wykonania: pracy domowej, prezentacji multimedialnej lub referatu. Środki dydaktyczne mają w procesie nauczania duże znaczenie w pobudzaniu uczniów do wypowiedzi i w inicjowaniu dialogu katechetycznego, „ułatwiają prawidłową realizację zasady pogłębienia i przystępności, a ich umiejętny dobór i włączenie w strukturę lekcji przybliża i wzmacnia treści przekazywane podczas zajęć. Pomoce dydaktyczne zastosowane w nauczaniu religii dają lepsze wyniki w procesie kształcenia, uatrakcyjniają omawiany temat i czynią go łatwo przyswajalnym. Oddziałując na zmysły wzroku, słuchu i dotyku, pozwalają na głębsze poznanie samego siebie i otaczającego świata oraz stanowią doskonałą podstawę do dialogu edukacyjnego”⁸. Zajęcia prowadzone z zastosowaniem środków dydaktycznych pozwalają

⁶ Por. tamże, s. 43.

⁷ Tamże; por. B. Pojawa, *Środki...*, s. 325-327.

⁸ A. Kielian, *Pomoce...*, s. 49; por. P. Studnicki, *Dialog edukacyjny w nauczaniu katechetycznym – teoria a szkolna rzeczywistość*, Kraków 2010, s. 124-126.

na wzbudzenie większego zainteresowania i ciekawości, rozbudzają wyobraźnię, zachęcają do czynnego udziału. Przekazywane w ten sposób informacje są znacznie łatwiej i trwalej zapamiętywane.

2. Wybrane techniki multimedialne w katechezie

Wśród pomocy multimedialnych stosowanych podczas katechezy należy wymienić: prezentację multimedialną, przeźrocza, film i komputer.

2.1. Prezentacja multimedialna

Prezentacja multimedialna jest współczesnym nośnikiem obrazu i słowa, a czasem dźwięku. Może być pokazywana na ekranie komputera, ale również przez panel na ekranie ściennym. Katecheta, przygotowując prezentację, „powinien rozważyć kształt ogólny warstwy wizualnej: barwę, liternictwo, wielkość elementów graficznych, tło i elementy służące wyodrębnieniu informacji: strzałki, punkty, kontrasty itp.”⁹. Wyjaśnienie za pomocą prezentacji może przyjmować kierunek od ogółu do szczegółu lub odwrotnie. Istotne jest, aby przed rozpoczęciem każdej prezentacji katecheta wyjaśnił jej cel oraz zawartość. Natomiast podczas oglądania prezentacji przez uczniów powinien zwracać uwagę na szczegóły

obrazu lub fragmenty tekstu, które są potrzebne do realizacji celów dydaktycznych¹⁰. Nie powinno się podawać katechizowanym zbyt wielu obrazów do oglądania, gdyż uczeń nie zdąży uchwycić idei przewodniej prezentacji i może jej nie zapamiętać¹¹. Różnorodność bodźców i kodów językowych, przekazywanych dzięki prezentacjom multimedialnym, „sprzyja rozwijaniu różnych form aktywności uczniów, a zatem: spostrzeżeniowej, umysłowej, emocjonalnej oraz manualnej, a tym samym wpisuje się w koncepcję wielostronnego uczenia się i nauczania”¹². Ważne jest, aby katecheta wprowadził prezentację w momencie do tego najbardziej odpowiednim. W celu wzbudzenia aktywności uczniów należy na przykład zadawać im pytania, analizując wraz z nimi określony widok od elementów centralnych do małych szczegółów, starając się przy tym, by pytania były ogólne i pomagały uczniom w formułowaniu odpowiedzi samodzielnej. Katecheta powinien pomóc uczniom w zauważeniu związków, jakie zachodzą pomiędzy poszczególnymi elementami prezentacji.¹³

2.2. Przeźrocza

Przeźrocza są środkiem dydaktycznym, który posiada dużą wartość poznawczą i wychowawczą. Wywołują

⁹ A. Kielian, *Pomoce...*, s. 52.

¹⁰ Por. A. Zakrzewski, *Prezentacja...*, s. 15; V. Uher, *Metody wychowania estetycznego*, „Kwartalnik Pedagogiczny” nr 2 (1960), s. 33.

¹¹ Por. H. Pagiewski, *Ikonosfera katechetyczna, czyli obraz w katechezie*, „Katecheta” nr 3 (1975), s. 115; W. Kubik, *Zarys dydaktyki katechetycznej*, Kraków 1990, s. 256.

¹² Cz. Kupisiewicz, *Podstawy...*, s. 134.

¹³ Por. E. Fleming, *Przeźrocza, film, telewizja w szkole*, Warszawa 1961, s. 47.

zainteresowanie, pobudzają spostrzegawczość, dostarczają przeżyć, a więc rozwijają aktywność myślową¹⁴. Przeźrocza mają zazwyczaj duży format i ogląda się je w zaciemnionym pomieszczeniu, co sprzyja skupieniu i uwadze. Użycie kilku przeźroczy do projekcji jest bardziej sugestywne niż użycie fotografii. Natomiast wielkość pokazującego się na ekranie obrazu przeźrocza pozwala na oglądanie go przez większą ilość osób¹⁵. Efektywność dydaktyczną przeźroczy podnosi zsynchronizowanie ich z muzyką i odpowiednim komentarzem, co pomaga wywołać odpowiedni nastrój i prowadzi ucznia do zainteresowania tematem¹⁶. Posługując się przeźrocami na katechezie należy zachować logiczne następstwa, harmonię barw i jedność formalną: treści, koloru, środowiska¹⁷.

Katecheta zazwyczaj ma do dyspozycji dwa rodzaje przeźroczy. Pierwszy to rodzaj ilustratywny, do którego zalicza się przeźrocza z konkretnymi obrazami, natomiast drugi typ to slajdy informacyjne, zawierające materiał poznawczy oraz ikoniczny. Wyjaśnienie przekazywane za ich pomocą może przyjmować kierunek od ogółu do szczegółu lub na odwrót. Slajdy problemowe dzieli się na sytuacyjne i programowane. Pierwsze pozwalają dostrzec problem, a drugie rozwiązać go. Do tej grupy należą również przeźrocza instruktażowe, które pokazują

kolejne czynności, zmierzające do osiągnięcia celu. Wyjaśnienie przy użyciu slajdów może być uogólnione. Zadaniem przeźroczy jest systematyzowanie wiedzy. Przy uogólnianiu faktów można dążyć do budowania pojęć. Ten typ jest szczególnie pożądany w katechezie dla młodszej grupy uczestników, gdyż umożliwia stosowanie lepszej dla nich strategii indukcyjnej. Do tego rodzaju slajdów należą także wychowawcze, w których łączone są elementy pedagogii z treściami nauczania. Bardzo przydatne okazuje się również stosowanie slajdów integrujących, które umożliwią porządkowanie wiedzy z kilku tematów kolejnych katechez. Jako sprawdzenie zdobytej wiedzy warto zastosować przeźrocza weryfikujące, których oglądanie stwarza okazję do tego, by uczeń mógł porównać własne rozwiązanie problemu z rozstrzygnięciem wzorcowym¹⁸.

2.3. Film

Film posiada wiele walorów kształcących. Pozwala zaznajamiać uczniów wiele razy z utrwalonymi na taśmie zjawiskami i wydarzeniami. Katecheta, posługując się zbliżeniami, przyspieszeniem i zwalnianiem filmu, może uwypuklić szczególnie ważne momenty. Film umożliwia katechizowanym poznanie nowego materiału, utrwala go, jak również ocenia wyniki nauczania. Istotne jest, aby katecheta zapoznał

¹⁴ Por. E. Stucki, *Techniczne środki dydaktyczne w pracy przedszkola*, Warszawa 1984, s. 127; E. Stucki, *Wartość przeźroczy w nauczaniu*, „Ruch Pedagogiczny” nr 1 (1975), s. 59-60.

¹⁵ Por. A. Matuszewski, A. Pytliński, *Przeźrocza. Technika i wykorzystanie*, Warszawa 1975, s. 10-15.

¹⁶ R. Pawlicki, *Udźwiękowane przeźrocza*, „Plastyka w Szkole” nr 6 (1988), s. 364; por. A. Matuszewski, A. Pytliński, *Przeźrocza...*, s. 146.

¹⁷ Por. R. Podpora, *Pomoce audiowizualne w katechezie*, Lublin 1997, s. 84.

się z jego treścią przed projekcją w klasie oraz ustalił rolę, jaką ma spełniać na prowadzonej katechezie¹⁹. Należy przygotować uczniów do jego odbioru, sugerując wcześniej, na jakie elementy powinni zwrócić uwagę. Film można wyświetlać w całości, z przerwami bądź jedynie jego fragmenty. Ważną rolę odgrywa opracowanie materiału przyswojonego z projekcji. Podsumowanie treści filmu warto pozostawić pracy uczniów, wspierając ich niekiedy pytaniami lub wskazówkami – daje to lepsze rezultaty niż podsumowanie dokonywane tylko przez nauczyciela. Film jako pomoc katechetyczna powinien służyć unaocznieniu treści szczególnie skomplikowanych w przekazie werbalnym oraz ma inspirować uczniów do działania i kształtowania postaw²⁰. W katechezie potrzeba nowoczesnych środków, które w większym stopniu zaangażują uwagę katechizowanych²¹.

2.4. Komputer

Komputer jest przydatny w zakresie zdobywania wiedzy o świecie oraz kształtowania u uczniów różnych umiejętności teoretycznych i praktycznych. Wszystko to dzięki temu, że programy komputerowe dysponują wieloma możliwościami: łączą poznanie z działaniem, posługiwanie się symulacją oraz grami dydaktycznymi, a obecnie także

współpracę z tablicą interaktywną²². Wykorzystanie komputera podczas katechezy, np. przez zastosowanie multimedialnych katechizmów i gier dydaktycznych dla dzieci czy Internetu wnosi wiele dobrego do katechezy. I tak na przykład opracowanie nowego tematu lub uporządkowanie wiadomości może dokonać się na podstawie dostępnego oprogramowania lub zasobów Internetu. Internet umożliwia uczniom dostęp do informacji. Natomiast na różnych forach internetowych uczniowie mogą wymieniać swoje opinie czy prowadzić dyskusje w ramach grup dyskusyjnych i czatów, co może stać się następnie przedmiotem dyskusji, weryfikowania oraz konstruowania wiedzy, a także różnych form jej prezentacji w czasie lekcji (np. zadania domowe z wykorzystaniem Internetu)²³.

Jako nowoczesna pomoc dydaktyczna komputer ma duże znaczenie w przekazywaniu uczniom wiedzy teoretycznej i praktycznej. Umożliwia zarówno gromadzenie, jak i przetwarzanie oraz generowanie informacji, czyli stwarza możliwość dostępu do ogromnej liczby danych. Służy do przekazywania informacji i rozwijania umiejętności za pośrednictwem symboli, ale także słów, obrazów, wykresów²⁴. Komputer jako środek dydaktyczny spełnia różnorodne funkcje w procesie nauczania. Wśród nich należy wymienić:

¹⁸ A. Zakrzewski, *Prezentacja...*, s. 17; W. Kazimierski, *Charakterystyka przeżyci dydaktycznych*, „Nowa Szkoła” nr 5 (1981), s. 210-213.

¹⁹ Por. W. Okoń, *Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej*, Warszawa 2003, s. 282; Cz. Kupisiewicz, *Podstawy dydaktyki*, Warszawa 2005, s. 132.

²⁰ Por. A. Kielian, *iw.*, s. 50; B. Pojawa, *iw.*, s. 315.

²¹ Por. A. Zakrzewski, *Prezentacja multimedialna w katechezie*, „Katecheta” 45 (2001) nr 9, s. 15-17.

²² Por. Cz. Kupisiewicz, *Podstawy...*, s. 134n.

²³ Por. A. Kielian, *Pomoce...*, s. 53; por. B. Pojawa, *Środki...*, s. 322.

„– aktywizująco-motywowającą – wyzwała wszechstronną aktywność uczniów i pobudza ich zainteresowania;

– poznawczo-twórczą – służy jako źródło wiedzy, tym bardziej cenne, o ile uczeń korzysta z niego rozwiązując napotymane sytuacje problemowe;

– ćwiczeniowa – zadania wykonywane samodzielnie przez uczniów służą utrwalaniu wcześniej poznanych wiadomości i umiejętności;

– kontrolna – podczas pracy z komputerem uczniowie poddawani są kontroli (także samokontroli) bieżącej i końcowej w celu niedopuszczenia do powstawania zaległości i błędów; komputer ułatwia przeprowadzenie testów dydaktycznych – gromadzi w pamięci zadania testowe i po określeniu przez nauczyciela warunków kontroli wybiera odpowiednią liczbę i poziom zadań, a po ich wykonaniu sprawdza i opracowuje wyniki testu,

– wychowawcza, jeśli stwarza dobre warunki oddziaływania na osobowość uczniów,

– terapeutyczną, jeśli umożliwia usuwanie zaburzeń rozwojowych”²⁵.

Poprzez pracę z komputerem można rozwijać u uczniów wiele różnych umiejętności i sprawności, a jest to: sprawność manualna, koncentracja uwagi, koordynacja wzrokowo-ruchowo-słuchowa, umiejętność logicznego

myślenia, podejmowanie decyzji i wyborów, twórcze rozwiązywanie problemów, planowanie działań, korzystanie z różnych źródeł informacji oraz ocena własnej pracy²⁶. Komputer i multimedia w szkole powinny być tylko pomocą dydaktyczną, która pomaga uczniom w łatwiejszym zrozumieniu pewnych zagadnień oraz nabywaniu przez nich umiejętności. Dla nauczyciela komputer ma być pomocą ułatwiającą przekazywanie nowoczesnych treści dydaktycznych. Nie może on nigdy zastąpić klasycznego procesu nabywania wiadomości i umiejętności przez ucznia²⁷. Katecheta wykorzystujący komputer jako środek dydaktyczny, musi przestrzegać następujących ogólnych zasad:

– Treści przekazywane za pomocą komputera powinny wiązać się bezpośrednio z lekcją.

– Prezentację należy starannie przygotować tak aby pobudzała wyobraźnię dziecka. Poprawna pod względem merytorycznym, atrakcyjna graficznie i dźwiękowo, zawierająca zadania z elementami zabawy oraz oceny.

– Czas pracy z komputerem powinien być dokładnie zaplanowany.

– Nie ograniczać się do korzystania na danej lekcji wyłącznie z komputera, ale próbować łączyć go z innymi środkami dydaktycznymi.

²⁴ Por. B. Kędzierska, P. Monszner, *Informatyczne przygotowanie nauczycieli – moda czy konieczność*, „Edukacja” nr 3 (1998) (63), s. 86.

²⁵ A. Hassa, *Komputer jako środek dydaktyczny w edukacji wczesnoszkolnej*, „Komputer w szkole” 1998, nr 1, s. 89; E. Siemieńska, *Multimedia w edukacji*, zs4lublin.edupage.org/files/Multimedia_w_edukacji_referat.doc.

²⁶ Por. D. Kaławaj, *Multimedia w nauczaniu zintegrowanym*, www.ckp.edu.pl/main/zasoby/zeszyty/3/23.pdf.

²⁷ Tamże.

3. Efektywność procesu nauczania w zastosowaniu technik multimedialnych

„Poszukiwanie, porządkowanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł oraz umiejętność posługiwania się elektronicznymi nośnikami informacji i innymi narzędziami technicznymi, właściwymi dla współczesnej cywilizacji”²⁸ jest koniecznością na katechezie. Zastosowanie nowoczesnych środków multimedialnych odpowiada najnowszym osiągnięciom pedagogiki i psychologii rozwojowej i staje się modelowym wzorcem współczesnego nauczania. Efekty kształcenia nie mogą się jednak sprowadzić tylko do tego, by uczniowie zapamiętali, co robili lub co widzieli na katechezie, a zapomnieli o treściach, do których te środki i metody miały ich prowadzić. Środki mają pomagać w zmniejszaniu odległości pomiędzy sytuacją życiową adresatów katechezy a Jezusem Chrystusem, żywą Osobą, z którą mają się spotkać. Gdy ten cel rozbijemy na cele szczegółowe, na poszczególne lata nauki, na odpowiednią liczbę jednostek lekcyjnych, z nich dopiero układa się obraz całości. W tym kontekście jawią się takie funkcje pomocy dydaktycznych jak: wsparcie w stwarzaniu sytuacji problemowych, kształtowanie motywacji, postaw, pomoc w przekształcaniu i doskonaleniu rzeczywistości, a zatem

w formowaniu całego człowieka, który nie tylko słucha i czyta, ale również angażuje się emocjonalnie, tworzy nowe treści, sam je poznaje i poddaje krytyce innych²⁹. Czynności katechety i pomocy dydaktyczne powinny być ze sobą zharmonizowane. Ta harmonia ma być podstawą dobrej współpracy nauczyciela i ucznia dla lepszej motywacji w nauczaniu i wychowaniu, poznawaniu Boga i zbliżaniu się do Niego oraz otwieraniu się na drugiego człowieka³⁰.

Zastosowanie technik multimedialnych w procesie kształcenia podnosi efekty nauczania³¹, jak również wyzwała duże zainteresowanie i wspomaga aktywność uczniów. Jednakże ważnym warunkiem podwyższenia skuteczności nauczania jest odpowiedni dobór pomocy, dostosowanych do wieku i możliwości uczniów. Dobrze dostosowane programy edukacyjne pozwalają jednocześnie zdobywać oraz utrzymywać wiedzę i umiejętności.³² Ważne jest zatem zarówno doświadczenie, jak i odpowiednia wiedza, która pozwoli katechezie, stosującemu multimedialne środki dydaktyczne, znaleźć odpowiednią relację pomiędzy tym, co ukazuje prezentacja, a tym, co on sam ma do powiedzenia. Jest to tak zwana aktywizacja odbiorców – słuchaczy, która zależy od pomysłowości, możliwości, a także umiejętności osoby prowadzącej zajęcia. Prezentacja multimedialna, przeźrocza, film i komputer

²⁸ Tamże, poz. 329; E. Siemieńska, jw.

²⁹ A. Kielian, *Pomoce...*, s. 44.

³⁰ Por. tamże, s. 41-54; H. Pagiewski, *Ikona*, s. 115.

³¹ Por. L. Kiełtyka (red.), *Multimedia w organizacjach gospodarczych i edukacji. Centrum Doradztwa i Informacji Delfin*, Warszawa 2006, s. 220.

³² Por. Z. Lenik, *Zastosowanie multimedialnych środków dydaktycznych w procesie nauczania*, www.pnt.pollub.pl/pdf/nr11/17.pdf; M. Śniadkowski, *Technologie edukacyjne szansą dla podmiotów szkoły*, w: *Edukacja bez granic – mimo barier*, red. P. Bury, D. Czajkowska-Ziobrowska, Poznań 2008, s. 340-346.

powinny być narzędziem, które służy katechezie do organizacji procesu nauczania. Pamiętać należy jednak, że nie zawsze wprowadzenie komputera czy prezentacji multimedialnej na katechezę powoduje wzrost zainteresowania ucznia. Metody tradycyjne (np. wykonywane rysunki czy wykresy na tablicy) i metody oparte na wykorzystaniu komputera powinny się wzajemnie uzupełniać³³. Współczesne środki dydaktyczne, tj. komputery, projektor multimedialny, rzutniki przeźroczy sterowane bezprzewodowo, tablice interaktywne niosą ze sobą ogromne możliwości ciekawego przedstawienia uczniom treści programowych. Warto wyposażać szkolne sale multimedialne w te właśnie sprzęty, gdyż przyczyniają się do rozwoju uczniów, wzbudzają w nich chęć poznania, pomagają zrozumieć trudne treści programowe oraz ułatwiają trwałe ich zapamiętanie, natomiast nauczycielom umożliwiają różne sposoby przekazania treści programowych.³⁴

4. Zalecane wnioski przy zastosowaniu technik multimedialnych w katechezie

Techniki multimedialne są bardzo dobrym pożytecznym narzędziem pracy w katechezie. Warunkiem efektywnego stosowania technik multimedialnych jako narzędzi pracy dydaktycznej jest ich ściśle powiązanie z treściami nauczania, które w danym momencie są realizowane.

– Multimedialne pomoce dydaktyczne dzięki wielu możliwościom

przekazu mogą być różnorodnie wykorzystywane. W katechezie mogą służyć do zaznajamiania z nowym materiałem, do utrwalania treści, ale również do kontroli i oceny osiągnięć.

– Obrazy i dźwięki, których dostarczają techniczne środki wzrokowo-słuchowe, przedstawiają rzeczywistość w sposób różnorodny i bogaty. U uczniów pobudza się ciekawość oraz chęć i gotowość uczenia się.

– Multimedialne pomoce dydaktyczne stosowane w katechezie stwarzają ogromne możliwości przekazu informacji i wiedzy religijnej oraz stają się ważną płaszczyzną spotkania ludzi wierzących a także poznania i przeżywania bogactwa wiary w różnych kręgach kulturowych i Kościołach lokalnych.

– Multimedialne pomoce dydaktyczne dają możliwość publikowania tekstów w Internecie czy prezentacji audycji i emisji programów z życia konkretnych wspólnot religijnych przez co stwarzają szansę wzmocnienia poczucia przynależności do Kościoła lub obudzenia odpowiedzialności za Kościół. Dlatego warto z nich korzystać zarówno w katechizacji, jak i w codziennym życiu.

– Nowoczesne pomoce mogą także odegrać ważną rolę w przedstawianiu prawdy o życiu Kościoła.

– Przekazy multimedialne na temat wiary to nie tylko prezentacja prawd wiary, nauki Kościoła, ale i budzenie umiejętności samodzielnego myślenia i szukania uzasadnień dla własnej wiary wszędzie tam, gdzie jest to możliwe.

³³ Por. Z. Lenik, *iw.*

³⁴ Por. K. Lewicka, *Multimedialne środki dydaktyczne*, http://www.profesor.pl/mat/n12/pokaz_material_tmp.php?plik=n12/n12_k_lewicka_041008_2.php&id_m=13449.

– Multimedialne pomoce dydaktyczne odgrywają bardzo ważną rolę w katechezie, co staje się jeszcze bardziej widoczne, jeśli się weźmie pod uwagę wszystkie uwarunkowania odnoszące się do mentalności współczesnego człowieka.

Stosując techniki multimedialne w nauczaniu, uzyskuje się następujące korzyści:

– Proces kształcenia jest maksymalnie indywidualizowany (każdy uczeń ma inną osobowość i pracuje w innym tempie).

– Zajęcia lekcyjne są wzbogacane o nowe rozwiązania metodyczne, co zachęca uczniów do większego wysiłku umysłowego i wiary we własne siły.

– Młodzież jednocześnie uczy się i bawi, co powoduje wzrost efektywności nauczania.

– Rozwija się samodzielność dzieci i kształtuje w nich postawa poszukująca i twórcza.

Techniki multimedialne odpowiednio użyte w katechezie wyzwalają dużą aktywność uczniów w porównaniu z innymi środkami dydaktycznymi i podnoszą efekty nauczania.

